

EŻAMIJIET ANNWALI TAL-ISKOLA SEKONDARJA 2011

Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni
Taqsimat tal-Assessjar Edukattiv

Il-Hames Sena

ĠEOGRAFIJA (Ġenerali)

HIN: Siegħa u tliet kwarti

Isem: _____

Klassi: _____

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

Din hija lista ta' kliem ġeografiku użat f'din il-karta tal-eżami u t-tifsira tiegħu bl-Ingliż.

<i>tagħwir tal-ħamrija</i>	<i>soil erosion</i>
<i>ragħa żejjed</i>	<i>overgrazing</i>
<i>l-ħrit tal-art 'il fuq u 'l isfel</i>	<i>up and down ploughing</i>
<i>ħamrija għammiela</i>	<i>fertile soil</i>
<i>foresti tropikali milwiema</i>	<i>tropical rainforests</i>
<i>siġar emergenti</i>	<i>emergents</i>
<i>għheruq riffieda</i>	<i>buttress roots</i>
<i>graff klimatika</i>	<i>climate graph</i>
<i>xagħri</i>	<i>scrub vegetation</i>
<i>msaġar</i>	<i>woodland vegetation</i>
<i>tishin globali</i>	<i>global warming</i>

1. Ittikja (✓) s-sentenzi tajbin dwar **it-tagħwir tal-ħamrija**.

a.	It-tagħwir tal-ħamrija jnvolvi t-telf tal-ħamrija kawża tar-riħ u x-xita.	
b.	Inħawi mgħottija bis-siġar ibatu anqas mit-telf tal-ħamrija.	
c.	Ir-rata ta' telf ta' ħamrija hija akbar fil-pjanura.	
d.	Ir-ragħa żejjed jnvolvi l-ħrit tal-art 'il fuq u 'l isfel.	
e.	Il-bdiewa jużaw id-demel biex iżommu l-ħamrija għammiela.	

(3)

2. Hawn taht ikteb mill-ġdid u sewwi s-sentenzi li kellhom xi żball fit-tahriġ numru 1. Ewwel pagna.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(6)

3. Hares sewwa lejn l-istampa t'hawn taht.

- a. X'jissejjah il-ħajt li jidher fl-istampa?

(2)

b. Għalfejn taħseb li nbena dan il-ħajt?

.....

..... (4)

c. X'fattur tat-temp wassal biex parti minn dan il-ħajt waqa' għal isfel?

.....

.....

..... (2)

d. Għalfejn taħseb li l-ħajt imwaqqa' għandu jiġi rranġat minnufih?

.....

.....

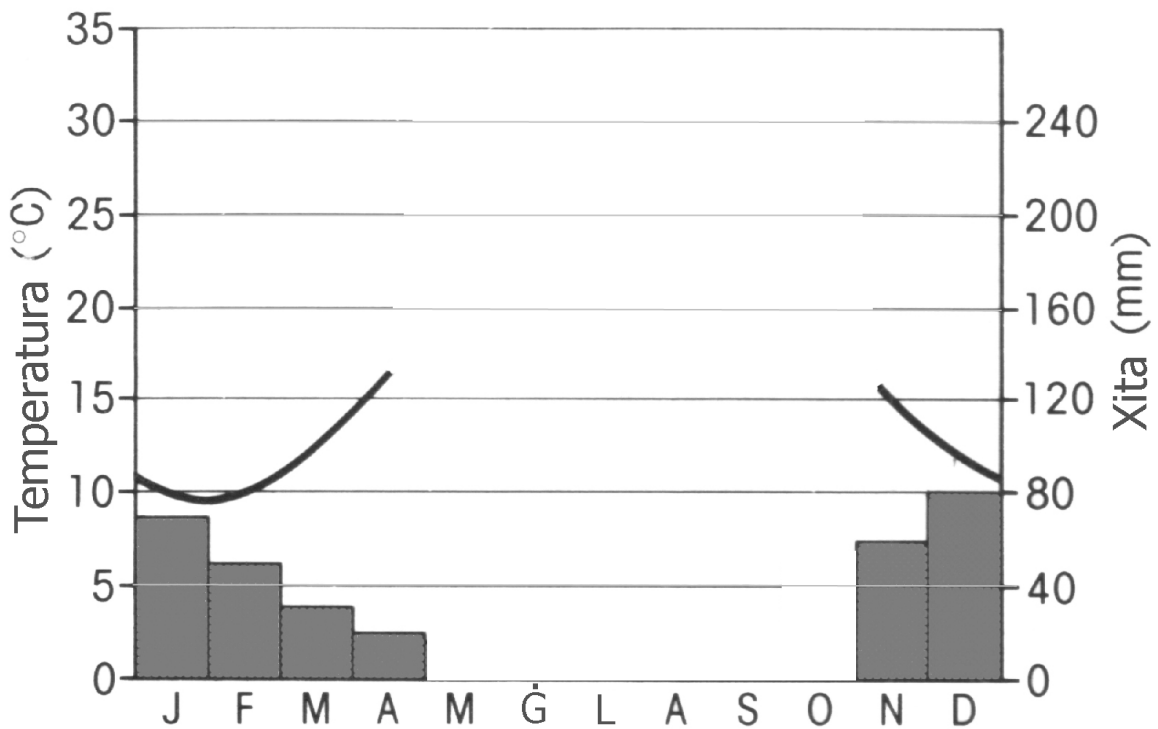
..... (2)

4. Qabbel flimkien dawn is-sentenzi dwar **il-foresti tropikali milwiema**.

a.	Varjetà kbira ta' pjanti jikbru fil-foresti tropikali		biex ifittxu d-dawl tax-xemx.
b.	Xi siġar li jissejhu emergenti joghlew aktar minn 40 metru		biex ma jaqghux.
c.	Ħafna mis-siġar huma mingħajr friegħi		peress li hemm is-sħana u l-umdità matul is-sena kollha.
d.	Siġar kbar għandhom għeruq riffieda		peress li hemm nuqqas ta' dawl.
e.	Taht is-siġar ftit li xejn jikbru pjanti		fil-parti t'isfel bi sforz biex joghlew aktar 'il fuq.

(5)

5. Hares sewwa lejn il-graff klimatika t'hawn taht. Parti mill-graff, minn Mejju sa Ottobru, għall-
nieqsa.

- a. Uża n-numri t'hawn taht biex tkompli l-graff tat-temperatura.

Temp. (°C)	M	Ġ	L	A	S	O
	20	25	29	29	25	20

(3)

- b. Uża n-numri t'hawn taht biex tkompli l-graff tax-xita.

Xita (mm)	M	Ġ	L	A	S	O
	20	10	0	05	10	50

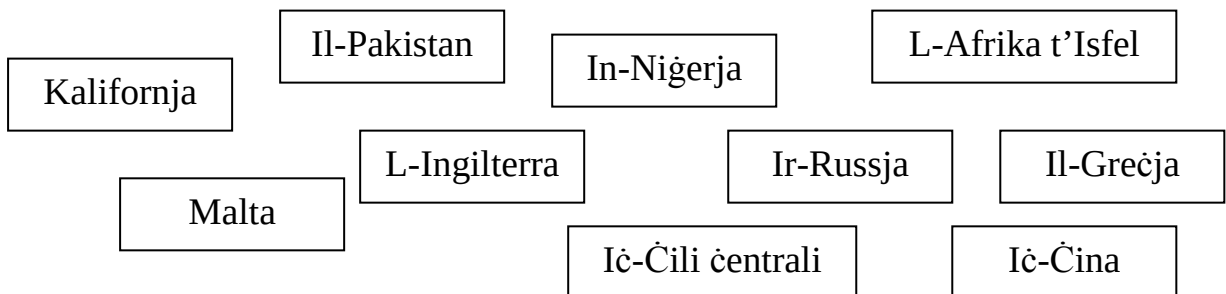
(3)

- c. X'tissejjah it-tip ta' klima li turi l-graff?
Ittikja (✓) t-tajba.

Klima Ekwatorjali	
Klima tad-Deżert sħun	
Klima Mediterranja	

(2)

- d. Liema minn dawn il-pajjizi t'hawn taħt għandhom il-klima murija fil-graff? Aghmel ċirku madwar il-pajjizi li għandhom din il-klima.

(5)

- e. Permezz tal-graff, imla l-vojt.

- L-aktar xhur keshin huma u It-temperatura f'dawn ix-xahrejn tlaħhaq °C.
- L-aktar xhur sħan huma u b'temperaturi ta' °C.
- L-aktar tliet xhur bix-xita huma , u It-total ta' xita f'dawn it-tliet xhur kien ta' mm.
- L-aktar xahar xott tas-sena hu

(11)

6. F'Malta nsibu nhawi kbar miksija bix-**xaghri** u rqajja' zgħar mghottija bl-**imsaġar**.

a. Spjega l-kelmiet miktubin bl-**iskur**.

Xaghri

.....

Masġar

.....

(6)

b. Agħti żewġ eżempji ta' siġar tipiċi li nsibu jikbru ġo masġar Mediterranju.

.....

(2)

c. Semmi żewġ pjanti li nsibu jikbru fix-xaġhri.

.....

(2)

d. Agħti raġuni waħda biex tispjega għaliex:

i. Xi pjanti Mediterranji għandhom weraq zgħar, doġoq u jleqqu.

.....

.....

.....

ii. Xi pjanti għandhom il-basal midfuna fil-ħamrija.

.....

.....

.....

iii. Xi pjanti għandhom għeruq fondi.

.....

.....

.....

(9)

7. F'paġna 8 nsibu mappa tal-Ewropa. Fuqha qed naraw hames pajjiżi mmarkati bil-għajnejha b'ċirku.
- a. Ikteb in-numru tal-pajjiż li jaqbel mal-isem muri hawn taħt fiċ-ċirku fuq il-mappa.

1	L-Italja
2	L-Iżvezja
3	Il-Ġermanja
4	Il-Greċja
5	Spanja

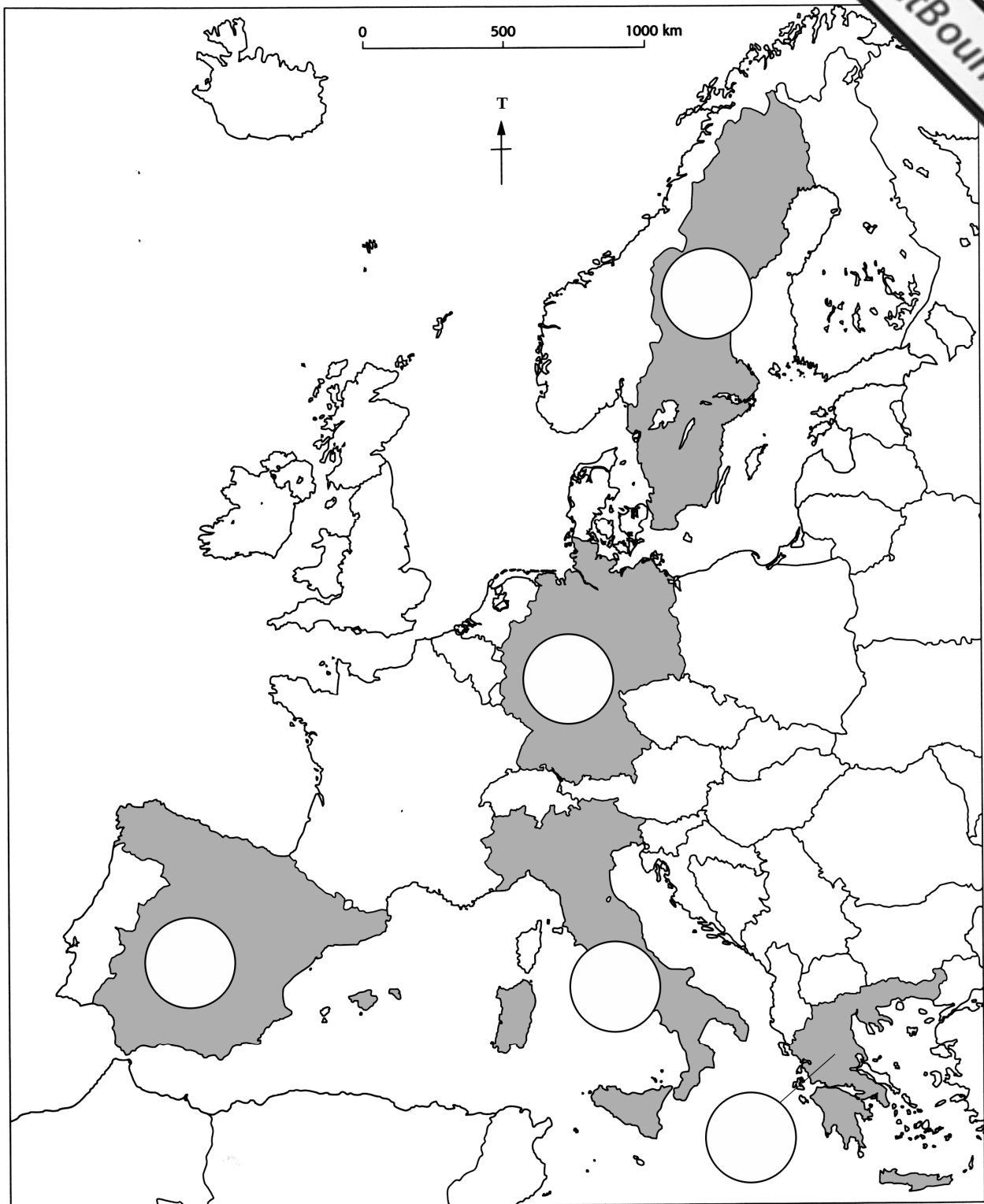
(5)

- b. Fit-tabella t'hawn taħt, ikteb l-isem tal-belt kapitali ta' kull pajjiż immarkat b'ċirku fuq il-mappa. Aghżel minn dawn:

**RUMA LISBONA BERLIN MADRID HELSINKI MUNICH MILAN TIRANA
ATENI STOKKOLMA**

		Il-Belt Kapitali
1	L-Italja	
2	L-Iżvezja	
3	Il-Ġermanja	
4	Il-Greċja	
5	Spanja	

(5)

8. a. X'nifhmu meta nghidu t-tishin globali?

.....

.....

..... (4)

b. Hafna huma tal-fehma li t-tishin globali huwa htija tal-attivitajiet tal-bniedem. Zgħir jikkawża dan it-tishin globali?

.....

.....

..... (5)

c. Hafna nies u gvernijiet huma mhassba dwar l-effetti tat-tishin globali. Semmi **erba'** rizultati li t-tishin globali jista' jhalli fuq id-dinja tagħna.

.....

.....

.....

..... (4)

9. a. Semmi **erba'** impjiegi differenti li wiehed isib f'lukanda kbira bħal dik li qegħdin naraw fl-istampa ta' hawn taħt.

.....

.....

(4)

b. Barra impjiegi fil-lukandi, semi **erba'** benefiċċji ohra li l-industrija tat-turiżmu ggħib lill-ekonomija Maltija.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... (6)